

**T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**KADINLARIN GENİTAL HİJYEN
DAVRANIŞLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS BİTİRME PROJESİ

SUNA AKPINAR

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI

DANIŞMAN

Prof.Dr.Behice ERCİ

MALATYA- 2014

**T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**KADINLARIN GENİTAL HİJYEN
DAVRANIŞLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Suna AKPINAR

Danışman Öğretim Üyesi: Prof.Dr. Behice ERCİ

MALATYA-2014

ONAY SAYFASI

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bu çalışma jürimiz tarafından Hemşirelik Ana Bilim Dalı Halk Sağlığı Hemşireliği Uzaktan Eğitim Tezsiz Yüksek Lisans Programında Bitirme Projesi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Jüri Başkanı ve Danışman : Prof. Dr. Behice ERCİ

Üye : Doç. Dr. Rukuye AYLAZ

Üye :Doç. Dr. Yurdagül YAĞMUR

ONAY:

Bu bitirme projesi, İnönü Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Anabilim Dalı Başkanlığı'nın/...../..... tarih ve/..... sayılı yazısıyla kabul edilmiştir.

Onay

...../...../.....

Prof. Dr. Yaşar BAYINDIR

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı'nda yüksek lisans dönem projesi olarak hazırlanan bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde bana danışmanlık yaparak yardım ve desteğini esirgemeyen Sayın Prof. Dr. Behice ERCİ 'ye, yoğun çalışma tempomda her zaman destek verip sabır gösteren çok sevgili aileme, arkadaşlarıma araştırmaya katılmayı kabul eden bayanlara teşekkürlerimi sunuyorum.

SUNA AKPINAR

ÖZET

Bu çalışmada kadınların genital hijyen davranışlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmada Şırnak ili devlet hastanesi jinekoloji polikliniğe 15 Kasım – 30 Aralık 2013 tarihi arasında başvuran evli 169 kadına soru formu uygulanarak demografik özellikleri ve genital hijyen davranışları belirlenmiştir. Elde edilen veriler SPSS 16.00 istatistik programda Kruskal Wallis ve t-testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Analiz sonucu elde edilen bulgulara göre çalışmaya katılan kadınların genital hijyen davranışlarının yaş, eğitim gibi demografik özelliklere göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Buna göre eğitim ve yaş ile hijyen davranışları arasında önemli bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Kadınların eğitim seviyeleri ile genital hijyen davranışları arasında aynı yönlü anlamlı bir ilişki bulunmakta olup, kadınların eğitim seviyesi arttıkça genital hijyene verilen önemin arttığı görülmektedir. Bunun yanı sıra kadınların yaşı ile genital hijyen davranışları arasında ters yönlü anlamlı bir ilişki bulunmakta olup kadınların yaşı arttıkça genital hijyene verilen önemin azaldığı görülmektedir. Kadınların çalışma durumu ve çocuk durumu ile hijyen davranışı alt boyutu arasında ise anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Bu sonuçlara dayanarak genital hijyen davranışlarındaki yanlış ve eksik tutumların giderilebilmesi için eğitim eksikliğinin önüne geçilmesi ve gerektiğinde genital hijyen konusunda kadınlara eğitim verilmesi önerisinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Genital hijyen, kadın sağlığı, jinekoloji, sağlık

EVALUATION of WOMEN GENITAL HYGIENE BEHAVIORS

ABSTRACT

This study was carried out to determine attitudes about genital hygiene of womens. For this aim, this study was applied to 169 married women from Sirnak province, state hospital gynecology outpatient clinic between 15 November – 30 December 2013,. A questionarre was used to determine demographic characteristics and genital hygiene behaviors of women. kruskal wallis ve t-test analysis are used in SPSS 16.00 program to analyze data.

According to analyze results, It is understood that genital hygiene behavior varies according to demographic characteristics. According to this, a significant relationship is found between genital hygiene index and education and age. Women give more emphasis to genital hygiene while their education level is increasing. On the other hand, women give more emphasis to genital hygiene while their age is decreasing. On the other hand, there is no significant relationship between genital hygiene index and number of childs and working status of women. Based on these results, to eliminate inaccurate and incomplete attitudes in genital hygiene behavior, it is proposed to arrange training to avoid a lack of education.

Key Words: Genital hygiene, women's health, gynecology, health

İÇİNDEKİLER

ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	viii
TABLOLAR DİZİNİ	ix
1.GİRİŞ	1
2. GEREÇ ve YÖNTEM.....	4
2.1. Araştırmanın Tipi.....	4
2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi	4
2.3. Verilerin Toplanması	4
2.4. Verilerin Analizi.....	5
2.5. Araştırmanın Etik İlkeleri	5
3. BULGULAR.....	6
4. TARTIŞMA	10
5. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	12
KAYNAKLAR	14
EKLER.....	16
EK 1.Genital Hijyen Davranışları Soru Formu.....	16
EK 2. Genital Hijyen Davranışları Envanteri	17
EK 3. Malatya Klinik Araştırmalar Etik Kurul İzni.....	19
EK 4. Şırnak Devlet Hastanesi Etik Kurul İzni.....	22
ÖZGEÇMİŞ	23

KISALTMALAR DİZİNİ

pH:	Potansiyel Hidrojen
s.:	Sayfa No
SPSS:	Statistical Package for the Social Sciences

TABLULAR DİZİNİ

Tablo 3.1 Sosyo-Demografik Özellikler	7
Tablo 3.2 Bazı Sosyo-Demografik Değişkenlere Göre Hijyen Davranışları Puan Ortalamalarının Dağılımı	9

1.GİRİŞ

Kadınlar çeşitli dönemlerde farklı sebeplere bağlı olarak bazı hastalıklarla karşı karşıya kalabilmektedirler. Özellikle kadınların doğurganlığa eriştiği 15-49 yaş dönemi, üreme sağlığı sorunlarının artış gösterdiği riskli bir dönemdir (10). Bu döneme ait sorunların içerisinde en önemli yeri genital enfeksiyonlar almaktadır (1).

Kadınların jinekoloji polikliniklerine başvurma nedenlerine bakıldığında, en sık yaşanan sorunun genital enfeksiyonlar olduğu görülmektedir. Dünyada her yıl yaklaşık olarak 1 milyon kadın cinsel yolla geçiş göstermeyen üriner kanal enfeksiyonu, bakteriyel vajinozis gibi ürogenital enfeksiyonlara maruz kalmaktadır ve kadınların en az %75'inde genital bir enfeksiyon hikayesi bulunmaktadır. Karatay ve Özvarış'a göre Türkiye'de de kadınlarda genital enfeksiyon yaygın görülen bir sorundur.(1) Kadınlarda genital enfeksiyona neden olan faktörler çok çeşitlidir. Üretra, vajina ve anüsün birbirine yakın olması genital enfeksiyonlara zemin hazırlayan en temel nedenler arasındadır. Bunun yanı sıra kişisel ve çevresel faktörlerde genital enfeksiyonlara neden olmaktadır. Bunlara örnek olarak düşük eğitim düzeyi, genital hijyen konusundaki bilgi eksikliği, düşük sosyo-ekonomik düzey, çocuk sayısının fazla olması, vajinal duş, menstruasyon döneminde sık ped değiştirmeme, tuvalet öncesi ve sonrası el yıkamama, uygun iç çamaşırı kullanmama verilebilir.

Kadınlarda sık görülen genital enfeksiyonlar her zaman kadın hayatını tehdit etmez ancak semptomları oldukça büyük rahatsızlığa yol açmaktadır. Genital enfeksiyonlar kadınlarda; ektopik gebelik, sepsis, servikal kanser, infertilite ve yeni doğanda konjenital enfeksiyonlar gibi bir takım komplikasyonlara yol açabilmektedir. Genital enfeksiyonlar kadınlarda korku ve anksiyete gibi psikolojik sorunlara da neden olabilir. Ayrıca genital enfeksiyonlara bağlı gelişen kötü koku ve genital kaşıntı kadınların sosyal yaşamlarını olumsuz yönde etkileyerek sosyal izolasyon oluşturabilir (10).

Dünyada her yıl yaklaşık bir milyon kadın üriner sistem enfeksiyonu, bakteriyel vajinozis gibi ürogenital enfeksiyonlara maruz kalmaktadır ve kadınların

en az %75'inde vajinal bir enfeksiyon yaşanmaktadır. Ayrıca, vajinal enfeksiyonlarda dünya genelinde bir artış eğilimi olduğu görülmekte, kadın sağlığını, cinsel yaşamı ve aile hayatını olumsuz etkilediği de tespit edilmektedir (1).

Ülkemizde bu konuda yapılan çalışmalarda kadınlarda genital enfeksiyonun yaygın bir sorun olduğu görülmektedir. Öner ve arkadaşları tarafından yapılan bir çalışmada kadınların %65.6'sında genital enfeksiyon tespit edilmiştir (11). Bir başka araştırmada, sağlık ocağı bölgesindeki kadınların ürogenital enfeksiyonlarla sonuçlanabilecek riskli davranışlar gösterdikleri belirlenmiştir. Araştırma bulgularına göre kadınların %38'inin adet döneminde banyo yapmadığı, %6'sının iç çamaşırını 2-3 günde bir değiştirdiği, %23.5'inin adet döneminde bez kullanmadığı, %46,5'inin günde 1-2 ped değiştirdiği, %43'ünün vajinal duş yapmadığı anlaşılmıştır. (12).

Kadınlarda anatomik yapı nedeniyle anüs, vajen ve üretra birbirine yakındır. Ancak bu üç organın florası birbirinden farklı olduğu için kadında hastalık yapmamaktadır. (13). Kadınlarda genital hijyen alışkanlıklarının, yanlış ve yetersiz hijyen uygulamaları vajinal florayı bozar ve pek çok sağlık sorununa neden olur. Genital enfeksiyon açısından bireysel risklere baktığımızda ise başta hijyen eksikliği olmak üzere tuvalet sonrası genital bölge temizliğinin uygun şekilde yapılmadığı, el yıkama alışkanlığının olmadığı, genital bölgenin çok sık yıkanmadığı, uygun iç çamaşırını kullanılmadığı, menstrüasyon hijyenine yeterince dikkat edilmediği, doğumların sağlıklı koşullarda gerçekleşmediği, düşüklerin adeta bir aile planlaması yöntemi olarak kullanıldığı görülmektedir (10, 14).

Genital enfeksiyonlardan korunmak için genital hijyenin sağlanması gerekir. Çünkü genital bölge mikroorganizmaların yerleşip çoğalması için müsait bir bölgedir. Genital hijyenin sağlanmadığı durumlarda üreme sistemi enfeksiyonlarının arttığı bilinmektedir (2). Hacıoğlu ve arkadaşları kadınlarda genital enfeksiyon sıklığını %71.1 olarak bulmuştur. Ayrıca aynı çalışmada genel olarak kadınların genital hijyen uygulamalarının yetersiz olduğu belirlenmiştir (15). Serbest çalışmasında kadınların genital hijyen uygulamalarına yönelik davranışlarının yeterli olmadığını ve %88'inin akıntı şikayeti ile hastaneye başvurduklarını saptamıştır (16).

Coşkun ve Gezergil yaptıkları çalışmada kadınların %89'unun en az bir aydır akıntı şikayetine rağmen hekime başvurmadıklarını, akıntılarının olduğu dönemde özel bir hijyen uygulamasına gereksinim duymadıklarını (%64.2) ve genital hijyen uygulamalarının yetersiz olduğunu tespit etmiştir (17). Erci ve arkadaşları el kültüründe patojen mikroorganizma tespit edilen kadınların %66.8' inin vajen kültüründe de patojen mikroorganizma olduğunu ve bu kadınların %54.9'unun genital enfeksiyondan şikayet ettiklerini saptamıştır (18). Bu araştırma sonuçları kadınların genital hijyen uygulamalarına yönelik bilgi eksikliği ve yanlış uygulamalarının olduğunu göstermektedir. Yukarıdaki araştırma örneklerinde de görüldüğü gibi, genital hijyen uygulamalarının yetersizliği kadınların sıklıkla genital akıntı sorunu yaşamalarına neden olmaktadır.

Bu açılarından bakıldığında, kadınlarda genital infeksiyonlara neden olan risk faktörlerinin bilinmesi önem kazanmaktadır. Bu çalışmada kadınların genital hijyen davranışlarının ve hijyenik davranışlarına etki eden faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

2. GEREÇ ve YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Tipi

Araştırma tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Şırnak ili Devlet Hastanesi Jinekoloji Polikliniğine 15 Kasım -30 Aralık 2013 tarihleri arasında başvuran 1200 evli kadın oluşturmuştur.

Güç analizi ile 0.05 yanılgi düzeyinde, %95 güven aralığında.0.3 etki büyüklüğünde, %95 evreni temsil gücüyle örneklem büyüklüğü 169 kadın olarak belirlenmiştir. Örnekleme alınacak kadınlar belirlenen sayıya ulaşana dek basit rastgele örnekleme yöntemi ile seçilmiştir.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada kadınların genital hijyen davranışlarını tespit edebilmek için “Genital Hijyen Davranışları Envanteri ve Soru formu” kullanılmıştır. Anket formu araştırmaya katılan kadınların, yaş, medeni durum, çocuk sayısı, çalışma durumu, eğitim düzeyi gibi demografik özelliklerin belirlenmesi için 5 sorudan oluşturulmuştur.

Genital Hijyen Davranışları Envanteri, Ege ve Eryılmaz’ın 2005 yılında yaptığı “Genital Hijyen Davranışları Envanterinin (GHDE) Geliştirilmesi” isimli çalışmasında geliştirilmiş olup 27 sorudan oluşan olup tek boyutlu bir envanterdir. Envanterde Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı 0.86 gibi yüksek bir değer bulunmuş olup, envanterin yüksek derecede güvenilir olduğu anlaşılmıştır.

Envanterdeki her bir ifade 1’den 4’e kadar puanlanmıştır. Olumlu sorular için “hiçbir zaman” yanıtına “1”, “bazen” yanıtına “2”, “sık sık” yanıtına “3” ve “her zaman” yanıtına “4” puan verilmiştir. Olumsuz sorulara ise “her zaman” yanıtına “1”, “sık sık” yanıtına “2”, “bazen” yanıtına “3” ve “hiçbir zaman” yanıtına “4” puan verilmiştir. Envanterdeki 17.26.ve 27.maddeler olumsuz ifadeler içerdiğinde puanlama ters yönde yapılmıştır. GHDE’den alınacak en düşük puan 27.en yüksek

puan ise 108'dir. Envanterin toplam puanı genital hijyen davranışlarının puanını vermektedir. Alınan puan yükseldikçe genital hijyen davranışlarının istendik düzeyde olduğu şeklinde değerlendirilir. Envanterin test-tekrar test güvenilirlik katsayısı 0.83 bulunmuştur. Cronbach alfa kat sayısı ise $\alpha=0.86$ bulunmuştur. (2)

Anket formu jinekolojik muayenenin yapıldığı odanın yan tarafında bulunan boş bir odada haftaiçi öğleden sonraları 13:00 ve 16:00 mesai saatleri arasında birebir görüşülerek doldurulmuştur. Araştırmanın örnekleminde okuma yazma bilmeyen kadınlarla yüz yüze görüşme tekniği kullanılmıştır. Anket formunun doldurulma süresi yaklaşık 5-10 dakika sürmüştür.

2.4. Verilerin Analizi

Bu araştırma sonucu elde edilen veriler SPSS 16.00 istatistik programına girilerek istatistiki çözümlenmeler yapılmıştır. Verilerin analizinde kruskal walls ve t-testi yöntemleri kullanılmıştır.

Bu çalışmada bağımsız gruplarda t-testi ve kruskal walls varyans analizi ile istatistik çözümlenme yapılmıştır. Hijyen davranışları ile yaş grubu ve öğrenim durumu arasındaki fark kruskal Wallis varyans analizi ile, hijyen davranışları ile çalışma durumu ve çocuk durumu ise bağımsız gruplarda t-testi ile incelenmiştir.

2.5. Araştırmanın Etik İlkeleri

Çalışmaya başlamadan önce çalışmanın yapıldığı Şırnak ili Devlet Hastanesi Jinekoloji Polikliniğinden gerekli izinler alınıp (EK IV), konu hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Çalışmaya katılan kadınların gönüllü olarak cevap verebilmeleri için çalışma hakkında bilgilendirme yapılmış, kimliklerinin gizli tutulacağı belirtilmiş ve çalışmaya katılıp katılmamakta özgür oldukları açıklanmıştır. Araştırma verilerini toplamaya başlamadan önce araştırmanın yapılma amacı, süresi ve araştırma süresince yapılacak işlemler açıklanarak "Aydınlatılmış Onay" ilkesine uyuldu. (EK 3)

3. BULGULAR

Bu araştırma Şırnak ili Devlet Hastanesi Jinekoloji Polikliniğine başvuran evli 169 kadın ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya katılan kadınların sosyo demografik özellikleri Tablo 3.1’de gösterilmektedir.

Tablo 3.1’de görüldüğü üzere çalışmaya katılanların %7.7’si 21 yaşından küçük, %43.8’i 21-30 yaş grubunda, %30.8’i 31-40 yaş grubunda ve %17.8’i 41-50 yaş grubundadır.

Katılımcıların öğrenim durumuna göre dağılımı incelendiğinde, çalışmaya katılan kadınların %36.7’si herhangi bir eğitim almadığı, %63.3’ünün eğitim gördüğü tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra çalışmaya katılan kadınların %20.1’i ilkokul mezunu, %11.8’i ortaokul mezunu, %18.3’ü lise mezunu ve %13’ü üniversite mezunudur.

Çalışmaya katılan kadınların herhangi bir işte çalışıp çalışmadığı incelendiğinde ise kadınların %23.1’inin herhangi bir işte çalışırken %76.9’unun herhangi bir işte çalışmadığı tespit edilmiştir. Çalışan kadınların ise yarısından fazlasının 1-5 yıl arası iş deneyimine sahip olduğu tespit edilmiştir.

Çalışmaya katılan kadınların çocuğunun olup olmama durumu incelendiğinde, %21.9’unun çocuğu olmadığı %78.1’inin ise çocuğu olduğu tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan kadınların %53.8’inin 1-4 arası çocuğa, %21.9’unun 5-8 arası çocuğa sahip olduğu bunun yanı sıra az sayıda da olsa 8-9 ve 10 çocuğu olan kadınların olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3.1 Sosyo-Demografik Özellikler

Sosyo Demografik Özellikler	Sayı (N)	Yüzde (%)
Yaş Grubu		
20 yaş altı	13	7.7
21-30	74	43.8
31-40	52	30.8
41-50	30	17.8
Öğrenim Durumu		
Okur Yazar Değil	40	23.7
Okur - Yazar	22	13.0
İlkokul	34	20.1
Ortaokul	20	11.8
Lise	31	18.3
Üniversite	22	13.0
Çalışma Durumu		
1-5 yıl arası çalışıyor	21	12.4
5-10 yıl arası çalışıyor	11	6.5
10 yıl ve üzeri çalışıyor	7	4.1
Çalışmıyor	130	76.9
Çocuk Durumu		
Çocuk sahibi değil	37	21.9
1-4 arası çocuk sahibi	91	53.8
5-8 arası çocuk sahibi	37	21.9
8 den fazla	4	2.4
TOPLAM	169	100

Tablo 3.2’de ise çalışmaya katılan kadınların sosyo demografik özellikleri ile hijyen davranışları arasındaki ilişki incelenmiştir.

Tablo 3.2’de görüldüğü üzere genital hijyen davranışları envanterinin ortalaması 66.48 bulunmuştur. Kruskal Wallis analizinde ise yaş ile hijyen davranışı alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$). 20 yaş altı ve 21-30 yaş arası kadınlarda genital hijyen davranışı envanteri ortalama değeri, toplam puan

ortalamasının üzerinde bulunmuştur (20 yaş altı X: 71.40 ve 21-30 yaş X:71.16). Ayrıca 20 yaş altı kadınlarda genital hijyene verilen önemin diğer yaş gruplarına göre daha fazla olduğu anlaşılmaktadır (X:71.40). Bunun yanı sıra 31-40 yaş ve 41-50 yaş grubu kadınlarda genital hijyen envanteri ortalama değerinin, toplam puan ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (31-40 yaş X: 64.58 ve 41-50 yaş X: 58.97). Bu ilişkiye göre kadınların yaş grubu arttıkça genital hijyen davranışına verilen önemin azaldığı anlaşılmaktadır. Dolayısı ile yaş ile hijyen davranışı alt boyutu arasındaki ilişkinin ters yönlü anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Kadınların öğrenim durumu ile hijyen davranışı arasında da anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$). Tablo 3.2’de görüldüğü üzere okur-yazar olmayan kadınlarla herhangi bir öğrenim görmeyip okur-yazar olan kadınların genital hijyen davranışı envanterinin, ortalama değerinin, toplam puan ortalamasından düşük olduğu görülmektedir (okur-yazar olmayan X: 51.50 ve okur-yazar X: 56.95). Bunun yanı sıra kadınların öğrenim durumu arttıkça genital hijyen envanteri ortalamasının arttığı tespit edilmiştir. Dolayısı ile öğrenim durumu ile hijyen davranışı alt boyutu arasındaki ilişkinin aynı yönlü anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Kadınların çalışma durumu ile hijyen davranışı t testi ile incelendiğinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($t = -0.102$; $p > 0.05$). Benzer şekilde, çocuk durumu ile hijyen davranışı alt boyutları arasında da anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. ($t: -0.134$ $P > 0.05$). Bunun yanı sıra çalışan ve çocuk sahibi olmayan kadınların genital hijyen envanteri ortalama değerinin, toplam puan ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir (Çalışan X: 77.63, Çocuk sahibi değil X: 74.39). Dolayısı ile çalışan ve çocuk sahibi olmayan kadınların çalışmayan ve çocuk sahibi olan kadınlara kıyasla genital hijyene daha fazla önem verdiğini söyleyebiliriz.

Tablo 3.2 Bazı Sosyo-Demografik Değişkenlere Göre Hijyen Davranışları Puan Ortalamalarının Dağılımı

Sosyo Demografik Özellikler	Hijyen Davranışları Puan Ort., X ±SS	
Yaş Grubu		
20 yaş altı	71.40±11.64	
21-30	71.16±18.24	P<0.05
31-40	64.58±15.67	
41-50	58.97±16.87	
Öğrenim Durumu		
Okur Yazar Değil	51.50±10.92	
Okur - Yazar	56.95±10.01	
İlkokul	69.74±18.16	P< 0.05
Ortaokul	70.05±13.49	
Lise	77.23±14.38	
Üniversite	79.82±14.45	
Çalışma Durumu		
Çalışıyor	77.63±17.31	t:-0.102
Çalışmıyor	62.67±15.75	P> 0.05
Çocuk Durumu		
Çocuk sahibi değil	74.39±17.15	t:-0.134
Çocuk sahibi	64.91±17.06	P> 0.05
TOPLAM	66.48±17.38	

4. TARTIŞMA

Bu çalışmada kadınların genital hijyen davranışlarının puan ortalaması 66.48 olarak bulunmuştur. Bu değer kadınların genital hijyene orta düzeyde önem verdiklerini göstermektedir. Öner ve arkadaşlarının 15-49 yaş arası kadınlarda yaptığı çalışmada ise benzer şekilde kadınların orta düzeyde genital hijyen davranışına önem verdiği (65,6%) görülmüştür (11). Hacıaloğlu ve arkadaşlarının Erzurum Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi'ne başvuran kadınlar üzerinde yaptığı çalışmada ise kadınların genital hijyene verdiği önemin yetersiz olduğu ve kadınların genital enfeksiyon sıklığının %71.1 olduğu tespit edilmiştir (15).

Bunun yanı sıra genital hijyen davranışlarına verilen önemin yaş, çalışma durumu, eğitim seviyesi ve çocuk sayısı gibi demografik özelliklere göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Elde edilen bulgulara göre eğitim ve yaş ile genital hijyen davranışı arasında önemli farklar olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Kadınların yaşı ve eğitim düzeyi ile genital hijyen davranışı arasında fark olduğu saptanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre kadınların yaşı arttıkça genital hijyene verdikleri önemin azaldığını, eğitim seviyesi arttığında ise genital hijyene verdikleri önemin arttığını söyleyebiliriz. Bu sonuca eğitim seviyesi yüksek ve okuryazar kadınların okuma yazma bilmeyen kadınlara göre hijyene daha çok önem verdikleri söylenebilir. Kadınların çalışma durumu ve çocuk durumu ile hijyen davranışı incelendiğinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Tablo 3.2). Ancak çalışan kadınların çalışmayan kadınlara göre, çocuk sahibi olmayan kadınların çocuk sahibi olan kadınlara göre genital hijyene daha fazla önem verdiği görülmüştür.

Benzer şekilde Yağmur'un Malatya ili Fırat Sağlık Ocağı'na başvuran 15-49 yaş arası kadınlar üzerinde yaptığı çalışmada özellikle eğitim seviyesi düşük kadınların ürogenital enfeksiyonlarla sonuçlanabilecek riskli davranışlar gösterdikleri belirlenmiştir (12).

Serbest ise 1997 yılında yaptığı çalışmada kadınların genital hijyen uygulamalarına yönelik bilgisinin yeterli olmadığını ve %88'inin akıntı şikayeti ile hastaneye başvurduklarını saptamıştır. Bu çalışmasında Serbest, kadınların genital hijyen konusunda bilgilendirilmesi ile genital hijyene verilen önemin artacağını belirtmiştir (16).

Beydağ ve Koştu'nun Denizli il merkezindeki bir hastanenin jinekoloji polikliniğine başvuran hastaların genital hijyen davranışlarını belirlemek amacıyla yaptığı çalışmasında, kadınların eğitim durumu, yaşadığı konut tipi ve çalışma durumu ile genital hijyen davranışları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır ($p<0.05$). Lise ve üzeri eğitim düzeyinde olan, çalışan ve apartmanda yaşayan kadınların genital hijyen alışkanlıkları daha iyi bulunmuştur (21).

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Hijyenik uygulamaları etkileyen temel faktörler bireylerin sosyo ekonomik ve kültürel durumu, bilgi düzeyi ve bireysel tercihleridir. Özellikle vajinal enfeksiyonlar sosyoekonomik ve kültürel düzeyi düşük kadınlar tarafından hastalık olarak algılanmayabilmektedir. Bazen de kadın bunu hastalık olarak algılasa da üreme organları ile ilgili muayene olmaktan çekindiği için ya da damgalanma olarak algıladığı için tıbbi tedavi görmek yerine kendi kendini tedavi etmeye çalıştığına da şahit olunmaktadır.

Bu çalışmada kadınların genital hijyen davranışlarının yaş, öğrenim durumu, çalışma durumu ve çocuk sahibi olma durumu gibi demografik özelliklere göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Çalışmada kadınların genital hijyen davranışlarının puan ortalaması 66.48 bulunmuştur. Genital hijyen puan ortalaması demografik özellikler ile kıyaslandığında şu sonuçlar elde edilmiştir:

- 20 yaş altı (X:71.40) ve 21-30 yaş arası (X:71.16) kadınların genital hijyene daha fazla önem verirken, 31-40 yaş arası (X:64.58) ve 41-50 yaş arası (X:58.97) kadınlar genital hijyene daha az önem vermektedir.
- Okur yazar olmayan (X:51.50) ve herhangi bir öğrenim almadığı halde okur yazar yazar olan (X:56.95) kadınlar genital hijyene daha az önem verirken; ilkokul (X:69.74), ortaokul (X:70.05), lise (X:77,23) ve üniversite (X:79,82) mezunu kadınlar genital hijyene daha fazla önem vermektedirler. Ayrıca eğitim seviyesi arttıkça genital hijyene verilen önemin de arttığı görülmektedir.
- Çalışan kadınlar (X:77,63) genital hijyen davranışına daha fazla önem verirken, çalışmayan kadınlar (X:62,67) genital hijyen davranışına daha az önem vermektedirler. Bunun yanı sıra kadınların çalışma durumu ile hijyen davranışı arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($t= -0.102$; $p>0.05$).

- Çocuk sahibi olmayan kadınlar (X:74,39) genital hijyen davranışına daha fazla önem verirken, çocuk sahibi olan kadınlar (X: 64,91) genital hijyen davranışına daha az önem vermektedirler. Ancak çocuk durumu ile genital hijyen davranışı arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. (t:-0.134 P> 0.05).

Bu çalışmada kadınlarda genital hijyen davranışları üzerinde eğitimin etkili olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle kadınların eğitim seviyesinin artırılması, okur yazarlık oranının artırılması ve özellikle doğu bölgelerde okula gönderilmeyen çocukların tespit edilerek zorunlu eğitimlerini tamamlamaları önerilmektedir. Bunun yanı sıra kadınlar 40 yaşından sonra ve çocuk sahibi olduktan sonra genital hijyene daha az önem vermektedirler. Dolayısı ile genital hijyen konusunda kadınlara eğitim verilerek genital hijyenin önemi sürekli hatırlatılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Karatay G. ve Özvarış Ş. B. (2006). Bir Sağlık Merkezi Bölgesindeki Gecekonduarda Yaşayan Kadınların Genital Hijyene İlişkin Uygulamalarının Değerlendirilmesi. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi; 10(1):7-12.
2. Ege E. ve Eryılmaz G., (2005). Genital Hijyen Davranışları Envanterinin Geliştirilmesi, Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi Cilt:8 Sayı:3
3. Tavşancıl E., (2002). Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti..
4. Karasar N., (1995), Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.
5. Yumurutuğ, S., (1988). Halk Sağlığı Ders Kitabı, Ankara
6. Balcı E, Horoz D, Gün İ. ve Öztürk Y., (1991). Temizlik işinde çalışan kişilerin temizlik ve sağlık davranışının değerlendirilmesi. Erciyes Tıp Dergisi 2005; 27: 158-166.
7. Güler, Ç.. (2004). Kişisel Hijyen. Koruyucu Hekimlik Bülteni 3.6 :119-132.
8. Tayar M., (2013). Hijyen ve Sanitasyon, Eskişehir
9. Özkan S., Yılmaz E., (2009). Bir İlçede İki Farklı Yerleşim Yerindeki İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Kişisel Hijyen Alışkanlıklarının Karşılaştırılması, Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, Cilt 4, Sayı:10
10. Taşkın L., (2003). Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği. 3. Baskı, Ankara: Sistem Ofset, 469-490
11. Öner S, Demirhindi H, Erdoğan Ş, Tuncer İ, Şaşmaz T, Sütölük Z. ve Akbaba M. D. (2004). Sağlık Ocağı Bölgesinde 15-49 Yaş Arası Kadınlarda Genital Enfeksiyon Prevalansı. MEÜ Tıp Fak Dergisi; 5(2): 138-144
12. Yağmur Y., (2007). Malatya İli Fırat Sağlık Ocağı Bölgesinde Yaşayan 15-49 Yaş Kadınların Genital Hijyen Davranışları. Türk Silahlı Kuvvetleri Koruyucu Hekimlik Bülteni 6(5): 325-330
13. Demirkıran, F., (1999). Maternal Mortalite Ve Morbidite Nedeni Olarak Enfeksiyonlar. İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, İstanbul: Sürekli Tıp Eğitim Etkinlikleri Maternal Mortalite ve Morbidite Sempozyum Kitabı, 23 Haziran 1999, , ss:45-55.

14. Sevil Ü. ve Özkan S., (2004). Kadınlarda Görülen Vulvovajinal Enfeksiyonlar (Ebe/ Hemşireler için). İzmir: Pakman Matbaacılık, , 2-4
15. Hacıalioglu N, İnandı T. ve Pasinlioğlu T., (2000). Erzurum Ana Çocuk Sağlığı Ve Aile Planlaması Ve Merkezi'ne Başvuran Kadınlarda Genital Yol Enfeksiyonlarının Sıklığı Ve Risk Faktörleri. Atatürk Üniversitesi ve Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 3(2): 11-18.
16. Serbest S. (1997)., Vaginal akıntısı olan kadınların hijyen alışkanlıklarının değerlendirilmesi. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul.
17. Coşkun A. ve Gezergil S., (1990). Kadının hijyenik alışkanlıklarının vaginal akıntı ile olan ilişkisi. İstanbul: Uluslararası Cerrahi Kongresi: Cerrahi Hemşireliği Sektörünü Konuşmaları ve Bildirileri, 264-274
18. Erci B, Eryılmaz G. ve Aktaş O., (1998). El ve vücut hijyeninin vagen florasına etkisi. Hemşire Dergisi 48(4):7-11.
19. Akın A, Özvarış Ş. B., (1998). Üreme sağlığı. Sağlık ve Toplum 8(3-4):23-26.
20. Acil M., Parametrik Testler, [www.egitim.aku.edu.tr/parametrik %20 testler .ppt](http://www.egitim.aku.edu.tr/parametrik%20testler.ppt) (Erişim Tarihi: 11.04.2014)
21. Beydağ K., Koştü N., (2009). Jinekoloji Polikliniğine Başvuran Kadınların Genital Hijyen Davranışları. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 12:1

EKLER**EK 1.Genital Hijyen Davranışları Soru Formu**

1) Kaç yaşındasınız?(.....)

2) Öğrenim durumunuz nedir?

a) okur-yazar değil b) okur-yazar c) ilkokul d) ortaokul e) lise d) üniversite

3) Herhangi bir işte çalışıyor musunuz?

a) evet(.....)yıldır çalışıyorum b) hayır

4) Çocuğunuz var mı?

a) evet(.....)çocuğum var b) hayır

EK 2. Genital Hijyen Davranışları Envanteri

Bu envanterde, genital hijyen davranışlarınızı belirlemeye yönelik ifadeler bulunmaktadır. İfadeleri okuduktan sonra sizin için en uygun olan cevabı işaretleyiniz ve işaretsiz ifade bırakmayınız.

Size verilen formun üzerine adınızı yazmayınız ve kimliğinizi belirtecek hiçbir işaret koymayınız. Katılımınız için teşekkür ederim.

Aşağıdaki ifadelerden her birini okuduktan sonra, bu ifadeye ne kadar katıldığınızı gösteren sütuna ait olan kutucuğu X şeklinde işaretleyiniz.	Hiçbir zaman	Bazen	Sık sık	Her zaman
1.Cinsel sağlığımı ilgilendiren konularda yapılan eğitim toplantılarına katılırım				
2.Cinsel bölgeyi hastalık belirtileri yönünden dikkatlice izlerim.				
3.Cinsel sağlıkla ilgili yazılı ve görsel basında çıkan haberleri takip ederim.				
4.Cinsel bölge temizliği konusunda sağlık görevlilerinden bilgi alırım.				
5. Düzenli aralıklarla kadın doğum uzmanına giderim.				
6. Cinsel bölge temizliğine dikkat ederim.				
7. İç çamaşırlarımı (kilot) her gün değiştiririm.				
8. İç çamaşırlarımı ütülerim.				
9. İç çamaşırlarım pamuklu kumaştandır.				
10. Adet zamanlarında hazır ped kullanırım.				
11. Adet zamanlarında duş şeklinde banyo yaparım.				
12.Pis kokulu akıntım olduğunda kondom (kılıf) kullanılmasını isterim.				
13. Taharetlendikten sonra tuvalet kağıdı ile kurulanırım.				
14. Pis kokulu akıntım olduğunda doktora giderim.				

15. Cinsel bölgede kaşıntım olduğunda doktora giderim.				
16. Cinsel ilişkide ağrı veya kanama olduğunda doktora giderim.				
17. Adet zamanlarında bez kullanırım				
18. Pedimi değiştirmeden önce ellerimi yıkarım				
19. Pedimi değiştirdikten sonra ellerimi yıkarım				
20. Cinsel ilişkiden önce ellerimi yıkarım				
21. Cinsel ilişkiden sonra ellerimi yıkarım				
22. Cinsel ilişkiden önce cinsel bölgemi yıkarım				
23. Cinsel ilişkiden sonra cinsel bölgemi yıkarım				
24. Tuvalete gitmeden önce ellerimi yıkarım				
25. Tuvalete gittikten sonra ellerimi yıkarım				
26. Tuvalette büyük abdestimi yaptığım bölgeden, idrar yaptığım bölgeye doğru yıkarırım.				
27. Sürekli ara bezi kullanırım				

EK 3. Malatya Klinik Araştırmalar Etik Kurul İzni

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

ETİK KURULU BİLGİLERİ	ETİK KURULUN ADI	MALATYA KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
	AÇIK ADRESİ:	İnönü Üniversitesi Merkez Kampüsü, 44280, Malatya, Türkiye
	TELEFON	+90 422 341 06 60 / 1219
	FAKS	+90 422 341 00 36
	E-POSTA	inu.dhek@inonu.edu.tr

BAŐYURU BİLGİLERİ	ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	Kadınlarn Genital hijyen davranışlarının değerlendirilmesi			
	ARAŞTIRMA PROTOKOL KODU	2014/01			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŐTIRMACI UNVANI/ADI/SOYADI	Prof. Dr. Behice ERCİ			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ UZMANLIK ALANI	İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksekokulu			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ BULUNDUĞU MERKEZ	MALATYA			
	DESTEKLEYİCİ				
	DESTEKLEYİCİNİN YASAL TEMSİLCİSİ				
	ARAŞTIRMANIN FAZİ VE TÜRÜ	FAZ 1	☐		
		FAZ 2	☐		
		FAZ 3	☐		
		FAZ 4	☐		
		Gözlemsel ilaç çalışması	☐		
İlaç dışı klinik araştırma		☐			
	Diğer ise belirtiniz				
ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER	TEK MERKEZ ☐	ÇOK MERKEZLİ ☐	ULUSAL ☐	ULUSLARARASI ☐	

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

DEĞERLENDİRİLEN BELGELER	Belge Adı	Tarihi	Versiyon Numarası	Dili		
	ARAŞTIRMA PROTOKOLÜ			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
	BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
	OLGU RAPOR FORMU			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
	ARAŞTIRMA BROŞÜRÜ			Türkçe ☐	İngilizce ☐	Diğer ☐
DEĞERLENDİRİLEN DİĞER BELGELER	Belge Adı	Açıklama				
	SIGORTA	☐				
	ARAŞTIRMA BÜTÇESİ	☐				
	BİYOLOJİK MATERYEL TRANSFER FORMU	☐				
	İLAN	☐				
	YILLIK BİLDİRİM	☐				
	SONUÇ RAPORU	☐				
	GÜVENLİLİK BİLDİRİMLERİ	☐				
DİĞER:	☐					
KARAR BİLGİLERİ	Karar No: 2014/01	Tarih: 15.01.2014				
	Yukarıda bilgileri verilen başvuru dosyası ile ilgili belgeler araştırmacının/çalışmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş ve uygun bulunmuş olup araştırmacının/çalışmanın başvuru dosyasında belirtilen merkezlerde gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel sakınca bulunmadığına toplantıya katılan etik kurul üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verilmiştir. Klinik Araştırmalar Hakkında Yönetmelik kapsamında yer alan araştırmalar/çalışmalar için Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'ndan izin alınması gerekmektedir.					

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU	
ETİK KURULUN ÇALIŞMA ESASI	Klinik Araştırmalar Hakkında Yönetmelik, İyi Klinik Uygulamaları Kılavuzu
BAŞKANIN UNVANI / ADI / SOYADI:	Prof. Dr. Rifat KARLIDAĞ
ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	Kadınların Genital hijyen davranışlarının değerlendirilmesi

Unvan/Adı/Soyadı	Uzmanlık Alanı	Kurumu	Cinsiyet		Araştırma ile ilişki		Katılım *		İmza
			E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Prof. Dr. Rifat KARLIDAĞ	Psikiyatri	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Prof. Dr. Metin GENÇ	Halk Sağlığı	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	
Prof. Dr. Saim YOĞLU	Biyoistatistik	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Prof. Dr. Türkan TOĞAL	Anesteziyoloji ve Rea.	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Doç. Dr. Ahmet KARADAĞ	Çocuk Sağlığı ve Hast.	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Doç. Dr. Alaadin POLAT	Fizyoloji	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	
Doç. Dr. H.Birgül CUMURCU	Psikiyatri	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

Doç. Dr. Yusuf YAKUPOĞULLARI	Tıbbi Mikrobiyoloji	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	
Doç. Dr. Seda TAŞDEMİR	Tıbbi Farmakoloji	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Yrd. Doç. Dr. Mehmet KARATAŞ	Tıp Tarihi ve Etik	İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	
Yrd. Doç. Dr. Neslihan ŞİMŞEK	Diş Hekimliği	İnönü Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	Katılmadı
Uzm. Dr. Ömer Murat AYDIN	Nükleer Tıp Uzmanı	Malatya Devlet Hastanesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	Katılmadı
Metin TAY	Eczacı	Serbest Eczacı	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☒	H ☐	
Zafer ERGÜZEL	Hukuk	İnönü Üniversitesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☐	E ☐	H ☐	Katılmadı
Hasan KONAN	Sivil Üye	Zaloğlu Ltd. Şti.	E ☒	K ☐	E ☐	H ☐	E ☒	H ☐	

*:Toplantıda Bulunma

EK 4. Şırnak Devlet Hastanesi Etik Kurul İzni**ŞIRNAK DEVLET HASTANESİ BAŞHEKİMLİĞİNE**

Etik Kurul Başkanlığına

ŞIRNAK

15 Kasım-30 Aralık 2013 tarihleri arasında Kadın Doğum Polikliniğine başvuran evli kadınlara yönelik anket uygulaması yapılacaktır. Gerekli iznin verilmesi hususunda;

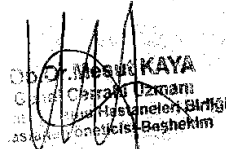
Gereğinin yapılmasını arz ederim.

11.11.2013

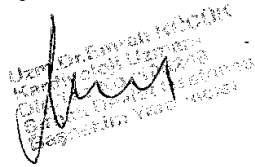
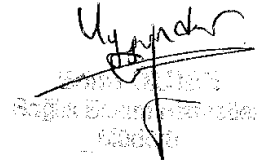

Suna AKPINAR

EK 1:Anket formu

Uygundur

Dr. Mesut KAYA
Çocuk Hastaneleri Birliği
Şırnak Tıp Fakültesi Başhekim

Uygundur

Uz. Dr. Emine KÖKÇEK
Şırnak Devlet Hastanesi
Çocuk Hastaneleri Birliği
Şırnak Tıp Fakültesi BaşhekimUygundur

Uz. Dr. Emine KÖKÇEK
Şırnak Devlet Hastanesi
Çocuk Hastaneleri Birliği
Şırnak Tıp Fakültesi Başhekim

ÖZGEÇMİŞ

Araştırmacı 01.03.1990 Midyat doğumlu olup ilk ve orta öğrenimini Midyatta tamamladı. 2011 yılında Mardin Artuklu Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu'ndan mezun oldu. 2011 yılında Midyat Özel Körfez Tıp Merkezi acil servisinde çalışmaya başladı. 2012 yılında Midyat 9 nolu ASM de Aile Sağlığı elemanı olarak görevine devam etti. 2013 yılı Haziran ayı itibariyle Şırnak Devlet Hastanesi Ameliyathane bölümünde çalışmaya başladı. 2012 yılında İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Halk Sağlığı Hemşireliği'nde yüksek lisans öğrencisi olarak başladı. Halen Şırnak Devlet Hastanesi Ameliyathane bölümünde ameliyathane hemşiresi olarak çalışmaktadır.

Suna AKPINAR